

2. Księgi rachunkowe w JPK

Czy urząd skarbowy może zażądać udostępnienia w JPK księgi rachunkowej prowadzonej komputerowo?

ODPOWIEDŹ

Tak, organy podatkowe w związku z prowadzoną sprawą mają prawo żądać udostępnienia w formie JPK ksiąg podatkowych prowadzonych komputerowo, to jest przy użyciu programu komputerowego. Obowiązujące przepisy przewidują obowiązek przekazywania plików JPK bez wezwania (np. comiesięcznie JPK_VAT) oraz na żądanie organu podatkowego (np. JPK_KR). Struktury logiczne postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych można pobrać ze strony internetowej Ministerstwa Finansów.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 193a § 1 i § 2 o.p., w przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej określonej strukturze logicznej, wskazując rodzaj ksiąg podatkowych oraz okres, którego dotyczą. Przedmiotowa struktura logiczna postaci elektronicznej ksiąg podatkowych oraz dowodów księgowych, z uwzględnieniem możliwości wytworzenia jej z programów informatycznych używanych powszechnie przez przedsiębiorców oraz automatycznej analizy danych, jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

Wskazać należy, że od 1 stycznia 2022 r. zacznie obowiązywać nowa wersja struktury logicznej JPK_VAT z deklaracją. Resort finansów na stronie: <https://www.gov.pl/web/kas/struktury-jpk>

opublikował roboczą wersję struktury logicznej JPK_V7M(2) i JPK_V7K(2), aby umożliwić dostosowanie systemów informatycznych do wprowadzanych zmian.

Na mocy art. 274c § 1 pkt 1 i 2 organ podatkowy, w związku z postępowaniem podatkowym lub kontrolą podatkową, może zażądać od kontrahentów podatnika wykonujących działalność gospodarczą przedstawienia dokumentów, w zakresie objętym postępowaniem lub kontrolą u podatnika, w celu sprawdzenia ich prawidłowości i rzetelności. Organ podatkowy może także żądać przekazania, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych, wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych zapisanego w postaci elektronicznej odpowiadającej określonej strukturze logicznej (JPK), jeśli kontrahent podatnika prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych. Podobnie w przypadku kontroli krzyżowej kontrolujący może wystąpić do kontrahentów kontrolowanego o przekazanie za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznym nośniku danych wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych w zakresie objętym kontrolą celno-skarbową, zapisanego w postaci JPK, jeśli kontrahent podatnika prowadzi księgi podatkowe przy użyciu programów komputerowych (art. 79 ust. 1 pkt 2 ustawy o KAS).

Jak wynika z powyższego, księgi i dowody księgowe w postaci JPK mają obowiązek przedstawić tylko ci podatnicy, którzy je prowadzą przy użyciu programu komputerowego. Na żądanie organów podatkowych podatnik ma obowiązek przesłać m.in. JPK_KR (księgi rachunkowe), JPK_WB (wyciąg bankowy), JPK_FA (faktury VAT), JPK_PKPIR (podatkowa księga przychodów i rozchodów).

Reasumując, podmiot, który prowadzi księgę rachunkową przy użyciu programu komputerowego, ma obowiązek ją udostępnić w JPK na żądanie urzędu skarbowego.

r. pr. Joanna Nowicka

Podstawa prawna: art. 193a § 1 i § 2, art. 274c § 1 pkt 1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn.zm.) art. 79 ust. 1 pkt 2 ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 422 z późn.zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z 24 czerwca 2016 r. w sprawie sposobu przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej ksiąg podatkowych oraz wymagań technicznych dla informatycznych nośników danych, na których te księgi mogą być zapisane i przekazywane (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 175)

3. Zastaw skarbowy na samochodzie firmowym

Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą. Czy urząd skarbowy może ustanowić zastaw skarbowy na samochodzie firmowym?

ODPOWIEDŹ

Tak, w razie wystąpienia przesłanek ustawowych, urząd skarbowy może ustanowić zastaw skarbowy na samochodzie (o wartości co najmniej 13.500 zł) podatnika prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą.

UZASADNIENIE

W przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej nie ma rozgraniczenia na majątek firmy i majątek prywatny jej właściciela. Z tego względu osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą odpowiada całym swoim majątkiem za wynikłe z niej zobowiązania (zarówno firmowe, jak i prywatne). W praktyce oznacza to, że wierzyciele firmy mogą dochodzić swoich należności zarówno z majątku firmowego, jak i prywatnego przedsiębiorcy.

Zastaw skarbowy zabezpiecza spłatę zaległych podatków i innych należności publicznoprawnych (art. 41 § 1 i 3 o.p.).

Przedmiotem zastawu skarbowego mogą być wszystkie będące własnością podatnika oraz stanowiące współwłasność łączną podatnika i jego małżonka rzeczy ruchome, jak również zbywalne prawa majątkowe. Pod warunkiem jednak, że wartość poszczególnych rzeczy lub praw w dniu ustanowienia zastawu w 2021 roku wynosi co najmniej 13.500 zł. Zastawem skarbowym nie mogą być obciążone rzeczy lub prawa majątkowe niepodlegające egzekucji oraz mogące być przedmiotem hipoteki (art. 41 § 2 o.p.). Składniki majątku wyłączone z egzekucji określa art. 8 u.p.e.a. – nie został tam wymieniony samochód. Przy czym art. 8 u.p.e.a. odnosi się jedynie do zobowiązanych będących osobami fizycznymi (zob. wyrok NSA z 2 marca 2016 r.; sygn. akt II FSK 40/14).